

O B S A H.

I. Z teorie bernictví.

(1—8)

1. Dualismus středověkého státu a jeho důsledky ve finanční správě. 2. Právní titul daňové pomoci.
3. Hlavní rysy české berní správy ve středověku a na přechodu k novověku.

II. Stručný přehled správy české berně v době předhabsburské.

(8—17)

1. Před r. 1517. 2. Berně ze jmění z r. 1517: nejv. úřad berničný, úřady krajské, městské rady a patrimoniální správy, trestní sankce proti nepořádným poplatníkům.

III. Berní správa v prvních letech Ferdinandových.

(18—37)

1. Rozdělení nejvyššího úřadu berničného a stavovské berní správy. 2. Správa berně korunovační.
3. Vojenské kontingenty místo berně. 4. Úkoly nejvyšších a krajských berníků (krajští hejtmané).
5. Vliv České komory na správu berně: Úmor zeměpanských dluhů, pokusy o kontrolu berničných úřadů. 6. Berničné právo (prokurátor fisku). 7. Z praxe berních exekucí. 8. Správa berně třicátého tenize: jednotný nejvyšší berničný úřad, jeho písaři a královští inspektoři; není krajských berníků, správa městská a na patrimoniích, židě.

IV. Doba obnovené berně ze jmění.

(37—77)

1. Nejv. berničný úřad jednotný, jeho kancelář, rozsah pravomoci, vliv orgánů zeměpanských. Pro-měnlivost organizace berní správy: 1542 první pevný plat nejv. berníkům, první zemský colmistr (1541), vznikání a zanikání krajských berních správ, zdanění komory (1552), první reces (1558), chronolog. řada nejv. berníků. 2. Krajské berničné úřady. 3. Odhad majetku: příznávací listy, zvláštní příznání poddanského jmění, příznání král. měst a měšťanů, registra odhadní a účetní. 4. Berní nedoplatky — vývoj práva berničného: instrukce a praxe, výška nedoplatků, velcí dlužníci, rozklad odhadní berně pro opozici aristokracie, velké depurační akce 1563 a 1568—70. 5. Správa posudného (odevzdána králi). 6. Správa berně korunovační. 7. Domesticum. 8. Zemský colmistr: instrukce z 29. VI. 1556, odpor Čes. komory. 9. Berní správa svobodníků, duchovenstva, židů a komor. horních měst. 10. Tabella výnosu berní v období 1537—1566.

V. Správa berní v období berně domovní (1567—1592).

(78—111)

1. Berně domovní — její zhodnocení. 2. Instrukce o příznávání k ní, doplňující daň z kapitálů, registra poplatníků, krajské sněmy 1579, berní úřad královských měst (1576) — městské reluce.
3. Berničný úřad nejvyšší, správa v městech a na patrimoniích, kancelář nejv. berníků — první stálí úředníci, jejich přísaha, instrukce a úkoly, registratura. Správa 30. peníze a jiných berní prodejních. Zeměpanský vliv na správu berně. Návrhy na zemskou úvěrní banku. 4. Instrukce o berních nedoplatech a praxe exekucí, výše nedoplatků. 5. Městská správa berně. 6. Berně svobodníků, farářů a židů. 7. Zdanění poddaných. 8. Správa posudného, dobývání nedoplatků.
9. Tabella výnosu českých berní za léta 1567—92.

VI. *Správa berní za turecké války 1593—1606.*

(112—151)

1. Berně domovní a turecké sbírky. 2. Pokus zeměpánův o kontrolu berní správy, podvojnost nejev. berničného úřadu a jeho reforma (1595/96), direktor berně. 3. Kancelář nejev. úřadu berničného, obecné a speciální instrukce, registra, zemský berní urbář. 4. Správa nepřímých berní. 5. Colmistr, instrukce z 26. V. 1595. 6. Instrukce o nedoplatecích, exekuce praxe. 7. Domesticum. 8. Anticipace berní, přijetí berních počtů, osoby nejev. berníků. 9. Krajské berničné úřady, instrukce, činnost jejich. 10. Městská berní správa. 11. Svobodníci a židé. 12. Správa posudného. 13. Tabella s poznámkami.

VII. *Berně vnějších krajů král. Českého.*

(152—174)

1. Chebsko-Loketsko-Kladsko. 2. Pokus o včlenění berně vnějších krajů do země a jeho nezdar (1566 až 1580). 3. Čeští stavovští delegáti do Chebu a Lokte (1583—1594). 4. Nedořešení, ale uklidnění (1595—1606). 5. Berní správa ve vnějších krajích. 6. Tabella berních výnosů.

VIII. *Závěr.*

(174—175)

